

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslagets formål og hovedindhold.

Under forhandlingerne om den kommunale økonomi i foråret 1984 var regeringen og de kommunale organisationer (jfr. fællesudtalelsen af 26. marts 1984 fra de kommunale organisationer og regeringen) enige om, at de kommende års politik måtte have uændret aktivitetsniveau som forudsætning. Der var endvidere enighed om, at med de forslag og budgetteringsforudsætninger, som regeringen havde fremlagt, kunne dette mål nås ved uændret skat.

De generelle tilskud for 1985 var et led i de nævnte budgetteringsforudsætninger.

I forbindelse med fastsættelsen af tilskuddene tilkendegav regeringen (jfr. betænkning fra folketingets kommunaludvalg over forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til kommuner og amtskommuner, blad nr. 484), at der i de kommende år gennem tilskudspolitikken må tilstræbes uændret aktivitetsniveau ved uændret skat.

Siden da er vilkårene for den kommunale økonomi i to henseender blevet væsentligt forbedret. Ved uændret aktivitet og skat må der nu forudses et kommunalt overskud på 4,5 mia kr. i 1985.

For det første fremgår det af de kommunale regnskaber, at udgiftsniveauet i 1983 har været lavere end ventet, ikke mindst som følge af genopretningspolitikken.

For det andet har indkomsterne vedrørende 1983 vist sig at være større end tidligere skønnet, hvilket fører til en forhøjelse af skønnet over udskrivningsgrundlaget i både 1984 og 1985.

I overensstemmelse med det princip, der var udgangspunktet for tilskudsfastsættelsen for 1985, foreslås derfor gennemført en nedsættelse af de generelle tilskud med 4,5 mia kr. fra og med 1985, heraf 3,9 mia kr. for primærkommunerne og 0,6 mia kr. for amtskommunerne.

Der er tale om en a conto opgørelse af overskuddets størrelse og fordeling, jfr. nedenfor. Den endelige opgørelse vil blive taget op i forbindelse med forhandlingerne om den varige konjunkturregulering.

Da lovforslaget er fremsat efter fristen for de kommunale budgetters vedtagelse, vil nedsættelsen for 1985 dog blive gennemført på en sådan måde, at kommunerne i almindelighed ikke nødsages til drastiske ændringer af deres budgetter.

Regeringen vil – i overensstemmelse med den forståelse, der i foråret 1984 blev opnået med kommunerne – i juni 1985 tagé initiativ til at optage forhandlinger med de kommunale organisationer med henblik på, at der – hvis regeringens forudsætninger ikke holder – i løbet af 1985 kan ske en regulering af de generelle tilskud, som sikrer målsætningen om uændret aktivitetsniveau ved uændret skat. Der er i lov om generelle tilskud § 10, stk. 5, henholdsvis § 17, stk. 5, hjemmel til en regulering som følge af en ændret pris- og lønudvikling eller en ændring i de kommunale indtægter. En eventuel regulering som følge af en ændring i udskrivningsgrundlaget bør dog først ske i 1986, hvor der sker endelig afregning vedrørende indkomstskat for 1985.

Der vil blive foretaget en endelig beregning af det kommunale overskud, når p/l-udviklingen og udviklingen i beskatningsgrundlaget fra 1984 til 1985 er kendt. En evt. regulering som følge heraf vil blive taget op i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 1986.

Regeringen vil snarest indlede drøftelser med de kommunale organisationer med henblik på, at der kan fremlægges lovforslag, som fastlægger principperne for den varige konjunkturregulering af kommunernes økonomi for 1986 og fremover.

Regeringen vil desuden fremsætte lovforslag om ændring af byrdefordelingen fra 1986.

Drøftelserne med kommunerne om byrdefordelingen vil blive påbegyndt straks efter lovforslagets fremsættelse.

2. Opgørelsen af kommunernes konjunkturbestemte overskud for 1985.

I tabel 1 vises en opgørelse af (amts)kommunernes konjunkturbetingede overskud i 1985.